

Segern ? om hjältar och gravar

Segern ? om hjältar och gravar

Det är 80 år sedan Röda armén segrade över fascismen som ville förgöra världen. Den 2 maj 1945 gick sovjetiska soldater in i Berlin och hissade den röda flaggan över riksdagshuset. De nazistiska trupperna utplånades när general Helmuth Weidling kapitulerade till de sovjetiska styrkorna. Den 8 maj 1945 kl. 23.01 Berlintid undertecknade Tyskland sin kapitulation och den 9 maj kl. 01.01 Moskvatid. En minnesdag och en dag av stolthet för det sovjetiska och ryska folket. En historisk minnesdag för de stupade och för den nationella identiteten.

Och 80 år senare är firandet fortfarande i full gång. Rysslands president Vladimir Putin bjuder in statsöverhuvuden från vänskapligt sinnade länder, ledare och kollegor till ett Moskva som 80 år senare ser segerrikt ut inför en värld som den argentinske författaren Ernesto Sabato* skulle ha velat berätta historien om. I hopp om, förstås, att han inte senare skulle bränna skriften, som han gjorde med så många verk som aldrig såg dagens ljus.

Sabato lämnade fysiken för att ägna sig åt litteratur, och den litterära världen tackade honom för det. Och den icke-litterära världen likaså. Just när han hade skrivit färdigt det som av många anses vara en av de bästa latinamerikanska romanerna genom tiderna, skulle han sätta eld på den. Men Matilde, hans hustru, övertalade honom att inte göra det, precis som jag antar att hon hade gjort vid andra tillfällen. Och några år senare, 1961, utkom *¿Sobre héroes y tumbas?* (*Om hjältar och gravar?*) i Buenos Aires. Ett antal berättelser ligger till grund för dess sidor, och även kapitlen kan läsas separat och i vilken ordning som helst utan behov av kronologisk korrelation. Men den manar oss till eftertanke, vilket mycket väl kan gälla den komplexa tid som världen nu genomlever.

Det finns en spänning mellan förr och nu, mellan Vidal Olmos i Barracas 1953 och deras förfäder från förra seklet. Minnet, historien, skulden: kan de raderas eller förändras? Vilka var hjältarna från segern över fascismen och var är deras gravar? frågar jag mig själv och anspelar på mästerverket.

Kan förloppet i en historia som har krävt miljontals liv ändras i framtiden? Det verkar som om USA:s president Donald Trump vill göra det så att hans *¿rednecks?* på en ranch i Ohio ska känna sig mer patriotiska efter att ha arbetat 16 timmar i ett garage. Presidenten vågade säga följande - något som nu är normalt för honom: *¿Många av våra allierade och vänner firar den 8 maj som segerdagen, men vi gjorde mycket mer än något annat land för att uppnå ett segerrikt resultat i andra världskriget?*

Tyvärr fortsatte kriget, trots att nazisterna var besegrade, med atombomber från affärsmannens och presidentens land över Hiroshima och Nagasaki. Ett krig som de inte vann, men som deras sovjetiska allierade vann genom att besegra den ondskan som hotade att sprida sig: nazismen. En seger som var full av frälsning men som inte kunde förhindra det som händer 80 år senare.

Det kanske låter dystopiskt eller som ett avsnitt av Black Mirror, men de försöker ändra historien med en tom, efemär diskurs som passar i ett X-inlägg. Det mörker och den galenskap som Sabato beskriver i kapitlet "Rapport om de blinda" är personifierad. Vi lever i en tid där paranoia, galenskap och mörker överskuggar oss. Hur möter vi ensamheten, absurditeten och förstörelsen som vi varje dag får se, och som redan har normaliserats?

Kanske är vi på väg in i en kollektivt men kontrollerad galenskap, där vi inte längre kan urskilja verkligheten. Är det verkligen så att det finns en komplot av blinda män för att förstöra världen, som en av huvudpersonerna i romanen trodde, eller är världen som den är på grund av det mörker vi bär inom oss på denna omänskliga jord? Kan båda alternativen vara giltiga, och återkopplar de till varandra?

Inför Trumps påståenden var Maria Zakharova, det ryska utrikesdepartementets taleskvinna, snabb med att motbevisa honom genom att hänvisa till den tidigare amerikanske presidenten Franklin D. Roosevelts skrifter. Hon påminde om ett uttalande från april 1942, där Roosevelt erkände att den sovjetiska armén hade orsakat större förluster för den nazistiska fienden än alla andra allierade nationer tillsammans. I ett brev till Stalin den 4 februari 1943 gratulerade den amerikanske presidenten också till segern vid Stalingrad och kallade det en episk och odödlig episod för det ryska folkets mod under sovjetiskt befäl.

Även i ett senare missiv, daterat den 22 februari samma år, bekräftade Roosevelt sin beundran för Röda arméns kapacitet och betonade att sådana prestationer var frukten av effektivt ledarskap, organisation, träning och orubblig beslutsamhet. Han hävdade att både den ryska armén och det ryska folket hade lett Hitler mot ett slutgiltigt nederlag och därmed förtjänat det amerikanska folkets respekt. Det är den verkliga historien. Kommer denna sanning att nå fram till Ohio-fabrikens rednecks?

Nuförtiden har kommunikation förlorat all mening. Vi är så övermättade med förproducerade nyheter, artificiell intelligens, att det folk vill ha är distraktion och fritid. Diktaturen av post-sanning. Av X och memes. Av tecknade serier.

"Sobre héroes y tumbas" börjar med sitt slut. Det meddelas att två av huvudpersonerna, far och dotter, dör i en brand som den senare anlagt, i det hus som tillhört hennes familj i så många år. Eld är död, men också befrielse. Det som för många var en plågsam död för familjen Vidal Olmos i herrgården i stadsdelen Barracas i Buenos Aires, var det för huvudpersonerna en befrielse från det dekadenta samhälle de var tvungna att leva i, släpa på skuld och familjearv?

Det vore inte helt fel att metaforiskt fråga oss själva vad vår eld är. Den som väcker oss och får våra själar att brinna för att vi ska kunna leva i dag. För att leva vakna. Utan blinda män som leder oss eller paranoia som stoppar oss.

Utan att glömma de 27 miljoner döda som det sovjetiska folket lämnade efter sig för att rädda oss från en fiende som verkar vilja reinkarnera sig själv i andra former.

Utan att glömma hjältarna.

Utan att glömma gravarna.

* Ernesto Roque Sabato Ferrari, född 23 juni 1911 i Rojas i Buenos Aires, död 30 april 2011 i Santos Lugares i Buenos Aires, var en argentinsk författare och fysiker. Sabato tog 1938 en filosofie doktorsexamen i fysik vid universitetet i La Plata. Han fortsatte därefter sina studier vid Sorbonne i Paris, och arbetade vid Institut Curie. Han inledde en forskarkarriär som atomfysiker i Frankrike, USA och Argentina, men efter andra världskriget förlorade han sitt intresse för vetenskap och började istället att skriva.

Ana Hurtado är spansk journalist, dokumentärfilmare och kommunikatör i sociala medier

Ana Hurtado, Cubadebate 250508 (ZT)

La victoria: Sobre héroes y tumbas

Stöd Kubas livsmedelsproduktion!

Nu drar Svensk-Kubanska igång ett agroekologiskt jordbruksprojekt! Bidra du också till den kubanska visionen för matsuveränitet, starka lokalsamhällen, och hållbart jordbruk!

Svensk-Kubanska ger stöd till ett småskaligt projekt till en agroekologisk gård i Las Lajas i provinsen Cienfuegos. I första hand gäller det att kunna köpa in bevattningsutrustning. Vi behöver få ihop 150 000 kr. Vill du bidra? Sätt in valfri summa på PG 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72. Märk betalningen "agroekologi". Stort tack.

STÖD KUBAS MATSUVERÄNITET!

Svensk-Kubanska Föreningen

pg 23 57 15-0

Swish 123 182 37 72

Märk betalningen AGROEKOLOGI